

Repertoriumnummer 2018/
Datum van uitspraak 15 FEB 2018
Rolnummer A/2016/03398
☐ Niet aan te bieden aan de ontvanger

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Nederlandstalige Rechtbank van Koophandel Brussel

Kamer van de Voorzitter

Vordering zoals in kort geding

Aangeboden op
Niet te registreren

In de zaak van:

De NV ROCOLUC, hierna: Rocoluc, met maatschappelijke zetel te 1050 Elsene, Jaargetijdenlaan 92/C, en met KBO-nummer 0460.292.516

Eisende partij

Die wordt vertegenwoordigd door meesters Ph. Péters en H. Abraham
Advocaten te 1000 Brussel, Terhulpseseenweg 120

En:

De NV DERBY, hierna: Derby, met maatschappelijke zetel te 1160 Brussel, Waversesteenweg 1100/3 , en met KBO-nummer BE 0407.042.484

Verwerende partij

Die wordt vertegenwoordigd door meester Th. Vandromme
Advocaat te 1170 Brussel, Terhulpseseenweg 177-7

1 DE PROCEDURE

1. De vordering werd ingeleid bij dagvaarding die op 15 juni 2016 werd betekend.
2. De partijen hebben hun middelen en conclusies voorgedragen in de openbare terechtzitting van 8 februari 2018. De stakingsrechter nam vervolgens de zaak in beraad op 15 februari 2018 waarna de debatten werden gesloten.
3. De bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken zijn nageleefd.
4. Het vonnis wordt gewezen na tegenspraak.

2 DE FEITEN

5. De feiten, relevant voor de beoordeling van dit dossier kunnen als volgt worden samengevat.

6. Rocoluc is een Belgische vennootschap actief in de kanspelsector. Zij baat een kansspelinrichting klasse II uit te Elsene onder de naam 'Bridge' en beschikt hiervoor over een vergunning (stuk 1 dossier eisende partij).

7. Derby is eveneens actief op de kansspelmarkt en biedt weddenschappen aan. Zij baat een netwerk van 280 wedkantoren uit die elk over een vergunning beschikken. Derby heeft ook 159 verkooppunten in dagbladwinkels en een website www.ladbrokes.be waarvoor zij eveneens over een vergunning beschikt.

3 DE VORDERINGEN VAN PARTIJEN

3.1 Eisende partij verzoekt de stakingsrechter (samengevat):

- Derby te horen veroordelen tot de staking van het exploiteren van zogenaamde 'virtuele kansspelen' in strijd met de kansspelwet, alsook het maken van enige reclame of promotie voor voormelde activiteiten;
- De zaak wat betreft haar vordering tot staking van het exploiteren van websites waarop zowel casinospelen als weddenschappen worden aangeboden en aangenomen, op korte termijn in staat te stellen;
- Voor het overige de zaak naar de rol te verzenden.

3.2 Verwerende partij verzoekt de stakingsrechter (eveneens samengevat):

- In hoofdorde: de zaak naar de rol te verzenden;
- Ondergeschikt: de vordering af te wijzen wegens gebrek aan belang;
- Nog meer ondergeschikt: Rocoluc te bevelen om op grond van artikel 877 Ger. W. stukken over te maken;
- Nog meer ondergeschikt: voeging met de zaak tegen Unibet en Star Matic ;
- Nog meer ondergeschikt: de zaak ongegrond te verklaren.

4 DE ONTVANKELIJKHEID

8. Derby voert aan dat Rocoluc "over geen enkel belang" zou beschikken om een vordering in te stellen tegen Derby wegens schending van de kansspelwet. Zij

steunt zich hiervoor op het feit dat Rocoluc geen vergunning F1/F1+/F2 zou hebben en enkel actief is in klasse II en dus niet in klasse IV.

9. Overeenkomstig artikel XVII.7, 1° van het Wetboek Economisch Recht (WER) kan iedere belanghebbende een stakingsvordering instellen. Het begrip 'belanghebbende' in de zin van voormeld artikel heeft dezelfde invulling als in de artikelen 17 en 18 Ger.W. Een 'belang' veronderstelt ieder materieel of moreel, daadwerkelijk en niet theoretisch voordeel dat de eiser in rechte kan putten uit zijn vordering op het ogenblik dat hij ze instelt.

10. Het aanbieden van casinospelen en van weddenschappen zijn concurrerende activiteiten op zich. Deze maken deel uit van een relatief beperkte markt (cf. strikte regulering en *numerus clausus* voor aanbieders) waarop de consument van kansspelen en/of weddenschappen zich kan begeven.

11. Rocoluc heeft derhalve een belang om deze vordering in te stellen. Het middel van Derby faalt.

12. Partijen werpen verder geen specifieke gronden van niet-ontvankelijkheid van de vordering op. De voorzitter ziet evenmin redenen om ambtshalve te besluiten tot de niet-ontvankelijkheid van de vordering. Deze is ontvankelijk.

5 DE GRONDEN VAN DE BESLISSING

5.1 Over het verzoek van Derby om de zaak in haar geheel naar de rol te verzenden

13. Rocoluc gaat akkoord om de zaak wat betreft de vordering tegen het online aannemen van weddenschappen naar de rol te verwijzen met het oog op een mogelijk cassatieberoep op dit punt in de eerste zaak. Dit onderdeel van de vordering wordt dan ook naar de rol verzonden.

14. De vordering betreffende het verbod op 'virtuele kansspelen' is naar het oordeel van de stakingsrechter in staat. Er werd uitvoerig over geconcludeerd en gepleit. Deze vordering wordt hierna dan ook behandeld.

15. Voor het overige zijn beide partijen het eens dat de rest van de vordering naar de rol kan worden verzonden.

5.2 Over de gevorderde toepassing van artikel 877 Ger. W.

16. De stakingsrechter stelt vast dat alle stukken waarop Rocoluc zich in deze zaak baseert bij het dossier van Rocoluc gevoegd zijn. Ter zitting werd duidelijk dat de raadsman in essentie de voorlegging van stukken in het kader van een andere procedure vordert. Het komt de stakingsrechter niet toe hierover te oordelen. In zoverre de raadsman van Derby voorhoudt dat de stukken die Rocoluc bij deze procedure voegt niet overeenstemmen met de 'werkelijke' stukken die in de andere procedures werden gevoegd, betreft dit een probleem van deontologie waarvoor de stafhouder bevoegd is.

5.3 Over de gevorderde samenvoeging met de zaak tegen Unibet

17. Naar het oordeel van de stakingsrechter is er geen samenhang met de zaak gekend onder rolnummer A/15/04143. De zaken betreffen verschillende partijen, een verschillende website, verschillende webkantoren, etc. De stakingsrechter wijst de vordering tot samenvoeging daarom af.

5.4 Over de gevorderde staking inzake 'virtuele kansspelen'

18. Derby exploiteert zogenaamde 'virtuele kansspelen', zowel in haar wedkantoren als op haar website www.ladbrokes.be.

19. Hoewel er geen wettelijke definitie bestaat van 'virtuele kansspelen', kan deze term in het kader van huidig geschil omschreven worden als een kansspel waarbij een onbeperkt aantal spelers tegelijk in verschillende wedkantoren geld kunnen inzetten op eenzelfde door een computer gegenereerd resultaat (bv. gesimuleerde en fictieve paardenrennen of voetbalwedstrijden), waarbij het kansspel niet wordt gestart door de speler zelf.

20. Het gaat om een hybride vorm van kansspelen, die naar het oordeel van de stakingsrechter het dichtst aanleunen bij automatische kansspelen, aangezien zowel het resultaat als de notering van de 'spelen' door een computer worden gegenereerd (onder meer door middel van een '*random number generator*'¹ (RNG)).

21. 'Virtuele kansspelen' worden niet voorzien en toegelaten door de Kansspelwet, noch door de uitvoerende besluiten. Wel heeft de wetgever de mogelijkheid voorzien om automatische kansspelen betreffende bepaalde 'weddenschappen' uit te baten in wedkantoren. Hieraan werden evenwel bepaalde beperkingen gesteld.

¹ Vrije vertaling: 'generator van kanscijfers'.

22. Artikel 43/4, §2 van de Kansspelwet bepaalt dat een vaste kansspelinrichting IV [e.g. de wedkantoren van Derby] uitsluitend bestemd is voor het aannemen van weddenschappen, behoudens [...] *"de exploitatie van maximaal twee automatische kansspelen die weddenschappen op soortgelijke activiteiten aanbieden als deze die aangegaan worden in het wedkantoor. De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder deze kansspelen kunnen worden uitgebaat"*.

Artikel 1 van Koninklijk Besluit van 22 december 2010 betreffende de lijst van automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in kansspelinrichtingen klasse IV bepaalt:

"In de vaste kansspelinrichtingen klasse IV zijn de enige automatische kansspelen die toegelaten zijn krachtens artikel 43/4, § 2, derde lid, van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers, die waarmee de speler kan wedden op de verwezenlijking van een virtuele gebeurtenis: het gaat om individuele toestellen, monospelers, gebaseerd op de weddenschappen tegen notering."

23. Bovendien zijn volgens artikel 2 van voormeld KB *"gelijkenissen met andere spelen dan de wedrenspelen toegelaten in de kansspelinrichtingen van de andere klassen verboden"*. Artikel 5 van Koninklijk Besluit van 22 december 2010 betreffende de werkingsregels van automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegestaan in kansspelinrichtingen klasse IV bepaalt dat *"De partij begint wanneer de speler de inwerkingstelling veroorzaakt door het inbrengen van een inzet en zij eindigt met het resultaat van winst of verlies, vooraleer een inzet wordt vereist voor de inwerkingstelling van een nieuwe partij"*.

24. In wedkantoren mogen derhalve enkel de volgende automatische kansspelen betreffende bepaalde 'weddenschappen' worden uitgebaat:

- maximum twee automatische kansspelen;
- op soortgelijke activiteiten aanbieden als deze die aangegaan worden in het wedkantoor;
- individuele toestellen;
- monospelers (i.e. dezelfde gebeurtenis is enkel beschikbaar voor één enkele speler);
- gebaseerd op weddenschappen tegen notering;
- enkel paardenrennen;

- het kansspel begint wanneer een speler de inwerkingstelling veroorzaakt en eindigt alvorens een nieuwe inzet kan worden gedaan door een andere partij.

25. Uit de stukken kan worden afgeleid dat 'virtuele kansspelen' op dit ogenblik niet toegelaten zijn, noch *offline* noch *online*. Dit werd meermaals herhaald door de Kansspelcommissie, onder meer in haar conclusies in de derdenverzetprocedure waarin Derby eiseres op derdenverzet is (stuk 36 dossier Rocoluc):

"Er is geen vierde overgangsbepaling genomen, zodat de toelating aan Derby opgeschort is en Derby sedert 1 juli 2017 niet langer over een toelating beschikt om virtuele kansspelen [zowel online als offline] te exploiteren. [...] Nochtans blijkt uit haar laatste besluiten dat Derby zeer goed op de hoogte is dat zij thans virtuele kansspelen zonder toelating exploiteert. Daardoor stelt Derby zich kwetsbaar op en kan – en zal – zij het voorwerp uitmaken van sanctiemaatregelen vanwege de Kansspelcommissie, benevens de strafrechtelijke consequenties die hieruit kunnen voortvloeien en de vorderingen die desbetreffend door derden kunnen gesteld worden, zoals een marktpraktijkenvordering. Derby beschikt weliswaar over een kansspelvergunning F1 en F1+, maar deze 'dekken' niet de virtuele kansspelen die ze nog steeds aanbiedt, zowel online als offline."

26. Er wordt weliswaar gewerkt aan een ontwerp Koninklijk Besluit dat een wettelijk kader zou voorzien voor 'virtuele weddenschappen'. Dit KB is evenwel nog niet goedgekeurd, laat staan in werking getreden. In het ontwerp worden daarenboven exploitatievoorwaarden voorzien waaraan Derby thans niet voldoet (zie ontwerp KB in het dossier van Rocoluc).

27. Derby blijft volhouden dat zij de goedkeuring van de Kansspelcommissie zou ontvangen hebben om 'virtuele kansspelen' te exploiteren. Derby laat evenwel na de beweerdte vergunning als stuk neer te leggen, hetgeen volstaat om haar argument af te wijzen.

28. Derby meent ook zich te kunnen beroepen op haar vergunningen F1/F1+/F2 om toch virtuele kansspelen te blijven aanbieden en voert aan dat zij wat niet verboden is, mag doen. In het verleden heeft zij nochtans in formele toelating gevraagd en middels een informele mail gekregen om 'virtuele weddenschappen' aan te bieden (stuk 14 dossier Derby). Dit impliceert dat Derby er zich zeer goed

van bewust is dat haar vergunningen het aanbieden van 'virtuele weddenschappen' niet dekken, laat staan dat zij het aanbieden van 'virtuele kansspelen' zouden dekken. Voor zover de persoon die voormelde toelating per mail verzond al bevoegd was om een goedkeuring voor 'virtuele weddenschappen' te verlenen, kan een informele mail uiteraard geen vergunning van de Kansspelcommissie worden genoemd. Overigens, zodra de Kansspelcommissie inzag dat het in wezen niet om weddenschappen ging, doch wel om kansspelen, heeft de Kansspelcommissie officieel zeer duidelijk standpunt ingenomen.

29. De verwijzing van Derby naar informatieve nota's van de Kansspelcommissie brengen dan ook geen aarde aan de dijk. Uit de stukken blijkt immers dat de Kansspelcommissie ondubbelzinnig heeft beslist om haar eerder gegeven 'toelatingsbeslissing voor virtuele weddenschappen' op te schorten. Meer zelfs de Kansspelcommissie heeft gesteld dat de exploitatie door Derby van 'virtuele kansspelen' een 'verboden marktpraktijk' uitmaken.

30. Het verweer van Derby dat haar 'virtuele kansspelen' geen automatische kansspelen zouden zijn, maar 'reële weddenschappen' in de zin van artikel 2, 5° van de Kansspelwet², die onder haar bestaande F1, F1+ en F2 vergunningen zouden vallen faalt ook juridisch. 'Virtuele kansspelen' zijn geen 'reële weddenschappen' in de zin van artikel 2, 5° Kansspelwet, vermits de 'onzekere gebeurtenis' niet werkelijk plaatsvindt en het resultaat integraal door een computer wordt bepaald. Het betreft aldus een hybride vorm van kansspelen die eerder aanleunt bij automatische kansspelen.

31. De wetgever heeft in de voorbereidende werken van de Kansspelwet zeer duidelijk gesteld dat het de bedoeling was om "*enkel de weddenschappen toe te laten die actueel reeds op de Belgische markt aanwezig zijn en andere vormen van weddenschappen te verbieden*" (*Parl.St. Kamer 2008-09, nr. 52K1992/001, 33*). De nieuwe 'hybride' vorm van 'virtuele kansspelen' werd klaarblijkelijk nog niet geëxploiteerd in België in 2010.

32. Derby voert aan dat er voor het online aanbod van virtuele kansspelen geen probleem zou zijn en dat zij deze zonder meer onder haar bestaande vergunningen zou mogen exploiteren. Zij verwijst daarvoor naar achterhaalde nota's van de Kansspelcommissie.

² Artikel 2, 5° Kansspelwet definieert de term 'weddenschap' als volgt: "kansspel waarbij elke speler een inzet inbrengt en waarbij winst of verlies wordt opgeleverd die niet afhangt van een daad gesteld door de speler, maar van de verwezenlijking van een onzekere gebeurtenis die zich voordoet zonder tussenkomst van de spelers".

Op 16 oktober 2017 heeft de Kansspelcommissie ondubbelzinnig verklaard het exploitatieverbod van 'virtuele kansspelen' zowel *offline* als *online* geldt:

*Twee. De opschorting van de toelating aan NV Derby om offline virtuele kansspelen te exploiteren, houdt evident ook de opschorting van de toelating in om *online* virtuele kansspelen te exploiteren.*

33. In elk geval staat vast dat, overeenkomstig artikel 43/8, §1 Kansspelwet, "[d]e aanvullende vergunning enkel betrekking [kan] hebben op de uitbating van spelen van dezelfde aard als deze die in de reële wereld aangeboden worden."

Uit de wet volgt dus dat, wanneer 'virtuele kansspelen' niet toegelaten zijn in de *offline* wereld, deze automatisch eveneens verboden zijn in de *online* wereld.

34. Dit onderdeel van de vordering van Rocoluc is derhalve gegrond. Het past Derby te veroordelen tot het staken van voormelde praktijken.

35. De stakingsrechter verzendt de zaak voor het overige naar de rol en houdt de beslissing over de kosten aan.

5.5 Over de gevorderde dwangsommen

36. Voormelde inbreuken mogen niet worden geminimaliseerd en verantwoorden het opleggen van een dwangsom. Het risico op herhaling is immers niet objectief uitgesloten. Het past anderzijds het totaal bedrag van de te verbeuren dwangsommen, gelet op de aangevoerde omzetten die Derby behaalt, te plafonneren op 10 mio. euro.

6 HET BESCHIKKEND GEDEELTE

Op grond van de bovenstaande overwegingen neemt de stakingsrechter volgende beslissing.

De stakingsrechter verklaart de vordering van eisende partij ontvankelijk en gegrond in de volgende mate:

De stakingsrechter stelt vast dat Derby door het offline en online exploiteren van, en promotie voeren voor, zogenaamde 'virtuele kansspelen' zoals hoger in dit vonnis omschreven, de kansspelwet overtreedt.

De stakingsrechter beveelt Derby de exploitatie van, en de promotie voor, zogenaamde 'virtuele kansspelen' in strijd met de kansspelwet, zowel offline als online, te staken, op straffe van een dwangsom van 50.000 euro per dag vertraging en per kansspelinrichting waarin voormelde virtuele kansspelen worden aangeboden dan wel 2.500 euro per individuele reclame in een brief, folder, blaadje, krant of tijdschrift, 10.000 euro per individuele affiche en per begonnen dag, 50.000 euro per individuele TV- of radiospot en 50.000 euro per webpagina (met inbegrip van pop-ups) en per begonnen dag vastgesteld vanaf de derde dag na de betekening van dit vonnis.

De stakingsrechter bepaalt het maximum van de te verbeuren dwangsommen op 10 mio. euro.

De stakingsrechter verzendt de zaak voor het overige naar de rol en houdt de beslissing over de kosten aan.

Dit vonnis werd gewezen en uitgesproken door mevrouw Natalie Swalens, ondervoorzitter, in vervanging van de voorzitter, wettelijk belet, bijgestaan door mevrouw Martine Vanden Eycken, griffier, op de openbare terechtzitting van de kamer van de voorzitter, zitting houdend zoals in kort geding, in de zaal E-NL van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel Brussel, Waterloolaan 70, 1000 Brussel, op 15 FEB 2018

Mevr. Martine Vanden Eycken

Mevr. Natalie Swalens